

ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΝΙΣΜΟΥ

τόνοι : οξεία ´
περισπωμένη: ̃ (μπαίνει πάνω από τις μακρές συλλαβές)
Βραχύχρονα : ε, ο, [αι, οι : εντελώς στο τέλος της λέξης]
Μακρόχρονα : η, ω [δίφθογγοι : αι, οι, ει, υι, ου, αυ, ευ, ηυ, α ω η]

Λήγουσα : η τελευταία συλλαβή μιας λέξης: πο-δή-λα-το, εφημερίδα, φυτρώνω
Παραλήγουσα : η προτελευταία συλλαβή μιας λέξης: ποδήλατο, εφημερίδα, φυτρώνω
Προπαραλήγουσα : η τρίτη από το τέλος συλλαβή μιας λέξης: ποδήλατο, εφημερίδα, φυτρώνω
Αρχική : η πρώτη συλλαβή μιας λέξης: ποδήλατο, εφημερίδα, φυτρώνω

1. **Καμιά λέξη δεν τονίζεται πάνω από την προπαραλήγουσα** (όπως και στα νέα ελληνικά): λύομεν, έλύομεν.
2. Η **προπαραλήγουσα**, όταν τονίζεται παίρνει πάντοτε **οξεία**: παρήγορος, διώκομεν, άνθρωπος.
3. Κάθε **βραχύχρονη** συλλαβή όταν τονίζεται, παίρνει πάντοτε **οξεία** : νέος, πέμπω, δόξα, βωμός, πηγαί, ναοί, λέλυκα.
4. Η **μακρόχρονη παραλήγουσα**, όταν τονίζεται, παίρνει **οξεία** εμπρός από **μακρόχρονη λήγουσα** : θήκη, κώμη, κλαίω, λιμώττων.
5. Η **μακρόχρονη παραλήγουσα**, όταν τονίζεται, παίρνει **περισπωμένη** εμπρός από **βραχύχρονη λήγουσα** : κήπος, χῶρος, δῶρον, εἶναι.
6. Όταν η **λήγουσα είναι μακρόχρονη**, η **προπαραλήγουσα δεν τονίζεται**: ο άνθρωπος, αλλά του ανθρώπου. (δηλαδή ο τόνος «κατεβαίνει» στην παραλήγουσα)
7. Η **ονομαστική, αιτιατική και κλητική**, όταν τονίζεται στη λήγουσα, παίρνει **οξεία** : ὁ μαθητής, τόν μαθητήν, ῶ μαθητά, αἰ πηγαί, τάς πηγάς, ῶ πηγαί
8. Η **μακροκατάληκτη γενική και δοτική** (=μακρόχρονη λήγουσα των ονομάτων), όταν τονίζεται παίρνει **περισπωμένη**: τοῦ ποιητοῦ, τῶ ποιητῆ, τῶν θεῶν, τοῖς θεοῖς, τῆς ὁδοῦ, τῆ ὁδοῦ.

Επιμέλεια: Τσαούση Ελένη (φιλόλογος)